

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

द्वितीय वर्ष सत्र – ३

विषयः– प्राचीन भारताचा इतिहास (मौर्यपूर्व काळ) (HC-301)

दिनांक: २४/०५/२०२२

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.३०

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही १०) (२०)

१. इतिहासाची मौखिक साधने
२. ऐतिहासिक साधनांचे बाह्य परीक्षण
३. विनयपिटक
४. शिलालेख
५. ऐतिहासिक कालखंड
६. सिंधूसंस्कृतीची लिपी
७. वैदिक कालीन सभा व समिती
८. राक्षसविवाह
९. अभिधम्मपिटक
१०. त्रिरत्ने
११. वत्स महाजनपद
१२. अलेकझांडर

प्रश्न २ टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

१. सिंधू संस्कृतीचा न्हास
२. नवाशमयुगीन संस्कृती
३. वैदिक कालीन वर्णव्यवस्था
४. चार पुरुषार्थ
५. बौद्ध तत्त्वज्ञान

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (४५)

१. सिंधू संस्कृतीतील लोकांच्या सामाजिक जीवनाची माहिती लिहा.
२. वैदिककालीन वाङ्मयाची माहिती लिहा.
३. उत्तर वैदिक काळातील धर्म व तत्त्वज्ञान यावर टीप लिहा.
४. मगध महाजनपद – टीप लिहा

प्रश्न ४ दिर्घ निबंध / सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) (१५)

१. इ. स. पू. सहाव्या शतकातील आर्थिक परिवर्तनाचा आढावा पुढील मुद्द्यांच्या आधारे घ्या.
अ) व्यापाराचा विकास ब) शहरीकरण
२. इतिहासाचे स्वरूप, व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा.

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
B.A. – SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY - 2022
SECOND YEAR
SEMESTER - III

Sub: History of Ancient India (Pre-Mauryan Period (HC-301)

Date: 24/05/2022 Total marks: 100 Time: 2.00 pm to 5.30 pm

Instructions: 1) Attempt all questions

Q.1. Explain the Terms. (Any 10) (20)

1. Oral Source of History
2. External Evaluation of the sources of history.
3. Vinayapitaka
4. Stone inscriptions
5. Historic Age
6. The script in Indus Valley Civilization
7. Sabha and Smiti in vedic period
8. Rakshasa Vivaha in vedic period
9. Abhidhammpitak
10. Triratne
11. Vatsa Mahajanapada
12. Alexander

Q.2. Write short notes. (Any Four) (20)

1. Decline of Indus Valley Civilization
2. Neolithic culture
3. Varna system in vedic period
4. Four purushartha
5. Buddhist Philosophy

Q.3. Answer the following questions in brief. (Any Three) (45)

1. Write the information about social life in Indus Valley Civilization.
2. Write the information about literature in vedic period.
3. Write a note on religion and philosophy in later vedic period.
4. Write a note on Magadha Mahajanapada.

Q. 4. Essay type/ Answer in Detail. (Any One) (15)

1. Take review of the economic reforms in 6th century BCE with the help of following points.
a) Development of trade b) Urbanisation
 2. Explain the nature, scope and importance of History.
-